

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for forslaget er et ønske om i højere grad at inddrage økologiske aspekter i vurderinger af landets situation, således at vurderingerne ikke alene sker på baggrund af økonomiske forhold.

Forslaget tager sigte på, at der skal nedsættes en kommission, der får til opgave at vurdere, i hvilket omfang økologiske aspekter kan indgå på linje med økonomiske aspekter, og i hvilket omfang de skal ses i sammenhæng eller vurderes hver for sig. Kommissionen tænkes sammensat på en sådan måde, at personer med indsigt i både økonomiske forhold og økologiske forhold bliver repræsenteret. Forslagsstillerne mener endvidere, at personer med forskellig baggrund – f.eks. interesseorganisationer, græsrodsbevægelser, embedsmænd – skal være repræsenteret.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Der tænkes for det første på, hvilke økologiske problemer der følger af den økonomiske udvikling, f.eks. problemer vedrørende forurening, forbrug af knappe ressourcer, miljøproblemer og angreb på naturgrundlaget.

For det andet tænkes der på, hvilke økonomiske problemer denne ubalancerede økologiske udvikling medfører i form af udgifter til bekæmpelse af forurening, miljøødelæggelse m.v.

Konkret opfordres den økonomisk-økologiske kommission til at overveje

- at etablere en årlig opgørelse af forbruget af udtømmelige ressourcer/råstoffer, som potentielt kan belaste miljøet,
- at udvikle metoder til opgørelse af forureningsbidrag, hvilket i første omgang omfatter forurening, som oprenses. Hertil kommer i næste fase en systematisering og vurdering af de forureningsbidrag (i bred forstand), der ikke oprenses:

Ad 2

Nationalregnskabet, der anvendes til at måle et lands økonomiske situation, forekommer i stigende omfang mangelfuld og vildledende, når et lands situation og udvikling skal vurderes. Det må umiddelbart forekomme utilfredsstillende, at f.eks. forurening og efterfølgende bekæmpelse af forurening tæller positivt på nationalregnskabet. Og dertil kommer, at et land kan have vækst i bruttonationalproduktet (BNP), samtidig med at naturgrundlaget ødelægges og miljøproblemerne bliver større og større. Det betyder bl.a., at problemet for senere generationer bliver større og større. Dette kan imidlertid ikke aflæses i den aktuelle opgørelse af BNP. Herudover er der behov for at udvikle metoder, der kan sammenholde langsigtede miljøbelastninger med erhvervsmæssige investeringer, der typisk har et 5–10-årigt perspektiv.

Ideelt set burde det være muligt at foretage en opgørelse af de fysiske materialestrømme og af naturmiljøets økologiske tilstand svarende til de opgørelser over pengestrømme og af økonomiske ubalancer, der allerede foretages. Forslagsstillerne er opmærksomme på, at dette er en vanskelig opgave. Imidlertid er der såvel i OECD-regi som i en række lande påbegyndt et arbejde for at måle den økologiske situation. Danmark roser sig ofte af at være en miljøbevidst nation og bør naturligvis deltage i dette arbejde. I øjeblikket sker det i yderst begrænset omfang i Miljøministeriets regi og i Danmarks Statistik. Dette arbejde skal ganske anderledes opprioriteres, og det vil senere kunne danne grundlag for et »grønt BNP« på linje med det nuværende BNP.

Ad 3

Det afgørende er, at de økologiske aspekter vurderes på linje med de økonomiske aspekter. I nogle tilfælde må økologiske hensyn gå forud for økonomiske. Det er derfor utilfredsstillende, at Danmark har Det Økonomiske Råd, der alene vurderer økonomiske problemer, og ikke tilsvarende råd, der vurderer økologiske problemer. Oprettelsen af et økologisk